

Tööturule sisenev põlvkond tööjõuvajadust ei kata

Prognoositud tööjõuvajadus aastateks 2022–2031 on suurem, kui tööturule sisenev põlvkond suudab katta. Hõivatute arvu senisel tasemel hoidmine on Eesti majandusele proovikivi.

Eesti loomulik **iive** on aastakümneid püsinud negatiivseks ja sündide ja surmade arvu vahe suureneb. Viimastel aastatel on Eesti rahvastik kasvanud tänu positiivsele **rändesaldole**.

Pensionile jääjate asendamiseks ja uute ametikohtade täitmiseks on prognoosiperioodil vaja aastas 18 000 inimest, samas kui tasemeõppest tööturule sisenejaid on u 16 000. Puuduva osa peab katma tööhõive suurenemine **mitteaktiivsete ja töötute arvelt ning ränne**, sh Eesti elanike tagasiränne.

Prognoosi järgi lisandub aastatel 2022–2031 töökohti ennekõike teenuste sektorisse.

- Primaarsektoris (põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük) töökohtade arv veidi väheneb ning tööstuses tervikuna jääb samale tasemele.
- Töökohtade arv **väheneb** veonduses ja laonduses, kinnisvara, haldus- ja abitegevuste alal, hulgi- ja jaekaubanduses.
- Kuigi töötlevas tööstuses püsib töökohtade arv tervikuna suhteliselt **stabiilne**, võivad muutused olla tööstusharuti erinevad ning sõltuvad rahvusvahelisest konkurentsivõimest.
- Suurimat **töökohtade arvu kasvu** prognoositakse info ja side, finants- ja kindlustustegevuse ning tervishoiu ja sotsiaalhoolekande tegevusaladel. Hõive kasvab ka tehnilistel erialadel: tööstusinsenerid, mehhatroonikud ja elektrikud, ehitusinsenerid ja -tehnikud.
- Suurimat kasvu on oodata tippspetsialistide ja keskastme spetsialistide ametikohtadel. Suhteliselt enim kahaneb kontoritöötajate, klienditeenindajate ja lihttöölise hõive.

Uue tööjõu vajadust mõjutavad oluliselt töötajate vanus ja tööjõu volavus.

- **Pensionile jääjate asendamiseks** on haldus- ja abitegevuste ning kinnisvara, hariduse, energeetika, vee- ja jäätmemajanduse, põllu- ja metsamajanduse ning tervishoiu ja sotsiaalhoolekande tegevusaladel vaja märkimisväärselt uut tööjõudu.
- Ametialade vaates on lähikümneks pensionile jääjaid enim müüjate, õpetajate ja õppejõudude, raamatupidajate, ehitajate, tervishoiutöötajate, masinate ja seadmete tehnikute, puhastusteenindajate, sõidukijuhtide, turvatöötajate, põllumajandustöötajate ja lihttöötajate seas.
- Tööjõu suur **volavus** mõjutab tööjõuvajadust enim majutuses ja toitlustuses, haldus- ja abitegevuste ning kinnisvara alal, samuti ehituses, kaubanduses ja töötlevas tööstuses.

Välitööjõu kaasamine Eesti tööturule on aasta-aastalt kasvanud. Enim välitööjõudu oli 2021. aastal hõivatud haldus- ja abitegevustel, ehituses ja töötlevas tööstuses, veonduses ja laonduses, kaubanduses, põllumajanduses ning metsanduses.

Kuigi kõrgharidust eeldavate töökohtade arv kasvab kiiremini, siis on palju töötajaid vaja ka kutseharidust eeldavatele töökohtadele.

- Uue tööjõu vajaduse täitmiseks on vaja aastas 9500 kõrgharidusele ja 5700 kutseharidusele vastava oskustasemega inimest. Suureneb täiendus- ja ümberõppe, sh mikrokraadide roll.
- Puudujääk on suurem kõrgharidust eeldavates ametialarühmades, tippspetsialistide puhul on uue tööjõu vajadus ligi 50% suurem kui vastav pakkumine kõrgharidusõppest. Ka oskus- ja käsitöölise ning seadme- ja masinaoperaatorite puhul on koolitusvajadus suurem kui -pakkumine.
- Valdakonniti on **suurim arvuline puudujääk** erialases tasemeõppes hariduses (eriti reaalainete õpetajad ja kutseõpetajad ning hariduse tugispetsialistid, nagu eripedagoogid, logopeedid ja koolipsühholoogid), IKT-s (eriti tarkvaraarendajad), tervishoiu ja sotsiaalhoolekande alal, tööstuses ning ehituses.

Tugev mõju tööturu arengule aastatel 2022–2031 on sellistel trendidel nagu elanikkonna vananemine, ränne, digitaliseerimine ja automatiseerimine ning rohepööre. Lähiaastate märksõnadeks tööturul on Vene–Ukraina konflikti mõjud ning sõjapagulaste integreerimine tööturule. Tööturgu mõjutavad muutuvad väärtushinnangud ning inimeste ootused tööelule.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

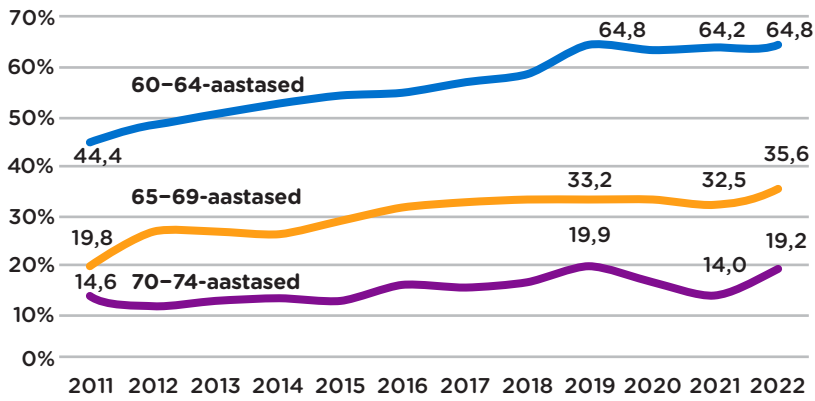
Eesti
tuleviku heaks

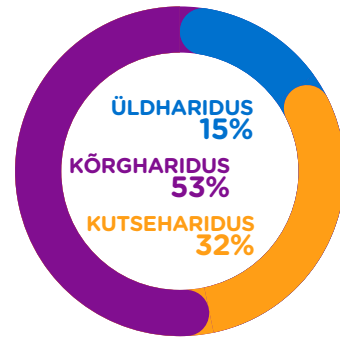
HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Koronakriis ei murdnud vanemaealiste kasvavat tööhõivet

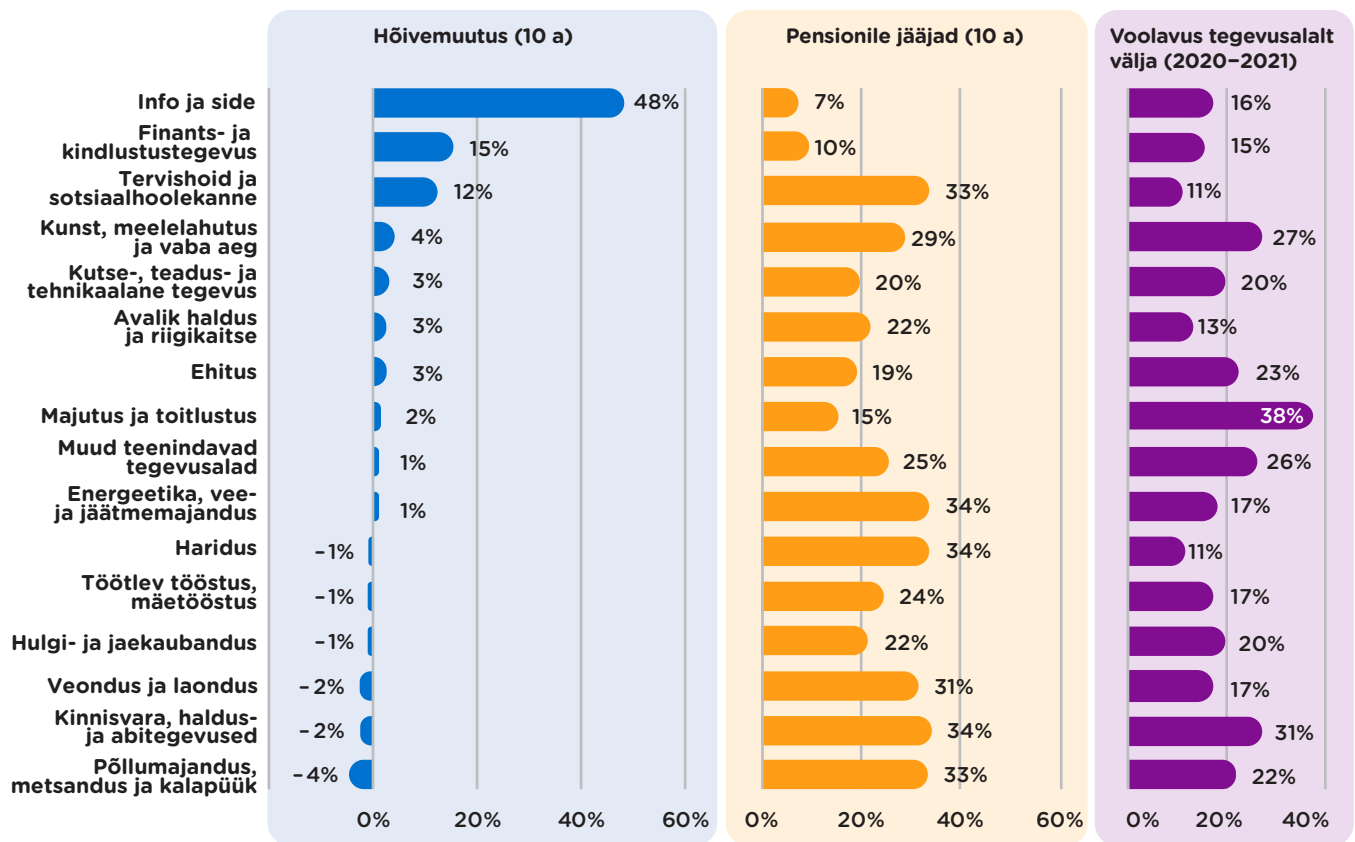
Pool uuest töäjõust peaks olema kõrgharidusega, kolmandik kutseharidusega

Prognositud uue töäjõu vajadus haridustaseme järgi, 2022–2031

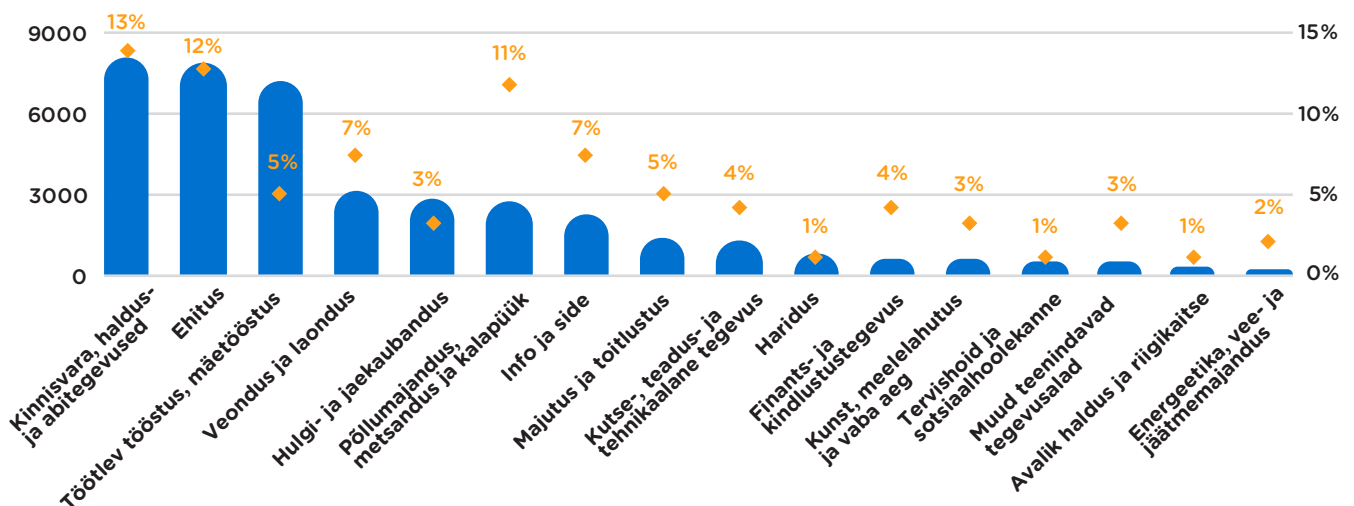
Vanemaealiste töähõive määr vanuserühmiti, 2011–2022

Töähõive kasv, suur pensionile jääjate osakaal ja töäjõu volavus üldjuhul ei kattu tegevusalati

Töökohtade arvu prognoositud muutus 2022–2031, pensionile jääjate osakaal 2022–2031 ja volavus aastas tegevusalati

Ehituses, tööstuses ja põllumajanduses kasutatakse rohkelt välistöäjõudu

Välistöäjõu arv tegevusala järgi, 2021 (ei sisalda Eestisse lähetatud töötajaid)

Välistöäjõud ● Välistöäjõu osakaal ◆